

BELEIDSVISIE OP PASTORALE STRUCTUUR RK Zuid Oost Twente

Vastgesteld door pastoraal team op 14 november 2018

1. Globale parochiestructuur

Binnen de drie parochies onderscheiden we een bestuurlijke en een pastorale lijn. De pastorale lijn gaat over de inhoud: het pastoraat. De bestuurlijke lijn faciliteert het pastoraat met onder meer geld, gebouwen, IT en media, en menskracht. Een goede samenwerking en onderlinge verstandhouding tussen mensen en groepen in beide lijnen is noodzakelijk om mensen binnen en buiten de parochie zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn.

De parochiebesturen zijn verantwoordelijk voor de taak- en functieomschrijving van de eenheden in de bestuurlijke lijn. Zij adviseren het pastoraal team inzake het pastoraat. Hier beperken we ons tot de pastorale lijn.

We onderscheiden binnen de organisatie van het pastoraat drie niveaus:

- a. boven parochieel: pastoraal team en een enkele werkgroep.
- b. parochieel: stedelijke pastoraatgroep of centraal overleg lokale pastoraatgroepen en pastorale raden, beraden en sommige werkgroepen.
- c. lokaal: lokale pastoraatgroepen, pastorale raden en lokale werkgroepen.

2. Boven-parochieel niveau

2.1. Het pastoraal team

De pastorale zorg over de drie parochies is, onder het gezag van de bisschop, toevertrouwd aan de pastoor als haar eigen herder. De eindverantwoordelijkheid van de pastoor voor deze pastorale zorg komt mede tot uitdrukking in zijn formele voorzitterschap van de parochiebesturen. De pastoor oefent de aan hem toevertrouwde pastorale zorg uit met medewerking van de andere leden van het pastoraal team, die aldus medeverantwoordelijk zijn voor het pastoraat in een parochie. Zij doen dat op grond van hun zending door de bisschop en professionaliteit. De onderlinge taakverdeling komt tot stand op basis van ieders capaciteiten, belangstelling en van wat nodig is, waarbij ook gekeken wordt naar efficiëntie en effectiviteit van werken van het team als geheel.

Het pastoraal team zet, onder leiding van de voorzitter en teamplanner én onder eindverantwoordelijkheid van de pastoor, het pastoraal beleid uit en zorgt dat de parochies en de lokale geloofsgemeenschappen inhoudelijk op koers blijven. Taken van het pastoraal team liggen met name op het gebied van inspireren, leiding geven en coachen. Dit alles idealiter in onderlinge collegialiteit, dienstbaarheid aan de parochie en de wereld en in samenwerking met hen, die zich als emeritus of met een benoeming van de bisschop binnen het werkgebied zich inzetten.

Voor de inhoudelijke totstandkoming van het pastoraal beleid wordt het pastoraal team via de pastorale lijn *geadviseerd* door de parochiële profielberaden en door de centrale pastoraatgroep van de parochie (Jacobusparochie) of, als die nog niet aanwezig is (Maria Vlucht en Franciscusparochie), door het centraal overleg van lokale pastoraatgroepen en/of pastorale raden van de parochie.

De *coördinatie* van het pastoraat wordt in de parochie ondersteund door de centrale pastoraatsgroep en uitgevoerd door de lokale pastoraatgroepen en parochiële of lokale werkgroepen. De *uitvoering* van het pastoraal beleid wordt gefaciliteerd door de parochiebesturen en de locatieraden of beheercommissies.

3. Parochieel niveau

3.1. De stedelijke pastoraat groep of centraal overleg lokale pastoraatgroepen en pastorale raden op parochie-niveau

De stedelijke pastoraatgroep (Jacobusparochie) of het centraal overleg pastoraatgroepen en pastorale raden (Maria Vlucht en Franciscusparochie) hebben een adviserende taak ten behoeve van het pastoraal team. De stedelijke pastoraatgroep of het centraal overleg is het belangrijkste klankbord voor het pastoraal team bij het formuleren van pastoraal beleid en het nemen van beslissingen over pastorale projecten. Grote initiatieven van de kant van de stedelijke pastoraatgroep of het centraal overleg moeten altijd na overleg mét en in samenspel mét het pastoraal team plaatsvinden. De stedelijke pastoraatgroep of het centraal overleg coördineert het werk van de lokale pastoraatgroepen en werkgroepen. Het beleid van het bisdom en het pastoraal beleidsplan van de drie parochies is bij dat alles leidend. Inzet is om tot een alomvattend, coherent en consistent pastoraal beleid en programma aan activiteiten en zorg voor de hele parochie te komen. Lokaal dient te gebeuren, wat op lokaal niveau kan gebeuren vanuit de eigen vitaliteit en geloofskracht. Samen dient te worden ondernomen, wat samen lokaal niet kan én waarbij lokale geloofsgemeenschappen elkaar aanvullen, inspireren en stimuleren, maar niet beconcurreren. We proberen vijfmaal jaarlijks bij elkaar te komen: begin september, eind november, eind januari, eind maart en eind mei. Bij dit overleg zal telkens een pastor, bij voorkeur de eerst-aanspreekbare voor de betreffende parochie, aanwezig zijn. Eenmaal jaarlijks is er een gezamenlijk overleg van de stedelijke pastoraatgroep of het centraal overleg lokale pastoraatgroepen met de locatieraden van de parochie. De centrale pastoraatgroep wordt samengesteld uit leden van de lokale pastoraatgroepen.

3.2. De beraden

Elke parochie kan op het initiatief van het pastoraal team beraden in het leven roepen op het gebied van catechese, diaconie, gemeenschapsofbouw, jeugd en liturgie. De beraden vormen een denktank voor het pastoraal team en de centrale pastoraatgroep of het centraal overleg van pastoraatgroepen en pastorale raden. Het pastoraal team stelt de beraden samen en kiest deelnemers uit op basis van hun deskundigheid. Deelnemers nemen geen zitting in een beraad als vertegenwoordigers van werkgroepen of lokale geloofsgemeenschappen. Beraden kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven aan het pastoraal team en de centrale pastoraatgroep of het centraal overleg. Zij kunnen beleidspunten voorbereiden en evalueren ten behoeve van het pastoraal beleidsplan en thema's of projecten ontwikkelen op hun werkveld, die voorts door pastoraatgroepen of werkgroepen worden uitgevoerd. Beraden kunnen desgevraagd thema's of projecten begeleiden, maar zijn terughoudend in het op zich nemen van uitvoerende taken.

3.3. Parochiële werkgroepen

Sommige werkgroepen op het pastorale vlak werken bovenlokaal, zoals bijvoorbeeld de werkgroep voorbereiding Eerste heilige Communie, heilig Vormsel, de uitvaartgroep en de kleuterkerk. De centrale pastoraatgroep of het centraal overleg heeft zorg voor hen. Werkgroepen hebben uitvoerende taken. Zij werken binnen het kader van het vrijwilligersbeleid van de parochie.

4. Lokaal niveau

4.1. De lokale pastoraatgroep

Lokale pastoraatgroepen kunnen functioneren voor één enkele of meerdere lokale geloofsgemeenschappen samen. De lokale pastoraatgroep is oor en oog van en voor de lokale geloofsgemeenschap. Het pastoraal team wordt door de lokale pastoraatgroepen gevoed in de centrale pastoraatgroep of het centraal overleg, zoals het ook omgekeerd gebeurt . De leden van de pastoraatgroep werken vanuit een collegiale verantwoordelijkheid, maar waar nuttig of nodig en mogelijk , verdeelt men onderling de taakvelden voor catechese, diaconie, gemeenschapsopbouw, jeugd, liturgie en eventueel oecumene. Vorm en inhoud van de werkzaamheden in de eigen geloofsgemeenschap zullen van plaats tot plaats verschillen naar gelang de behoeften, interesses en mogelijkheden van de lokale gemeenschap. Lokale pastoraatgroepen zullen het gezicht zijn van lokale gemeenschappen. Zij proberen vooral veel persoonlijke aandacht proberen te hebben voor parochianen en anderen ter plaatse; zij zullen het werk van plaatselijke werkgroepen coördineren, maar ook zelf plaatselijke activiteiten op touw zetten. Dit alles binnen de afspraken die in de centrale pastoraatgroep of het centraal overleg met het pastoraal team zijn gemaakt.

Om taken binnen de eigen geloofsgemeenschap(en) naar behoren te vervullen is goede samenwerking en overleg nodig tussen respectievelijk de lokale pastoraat groep enerzijds en locatieraad of lokale beheercommissie én de werkgroepen op de verschillende taakvelden anderzijds. Contact kan op verschillende manieren geregeld worden. Werkgroepen kunnen bijvoorbeeld eens in het jaar op visitatie komen bij de lokale pastoraatgroep rond vragen als: ‘Hoe gaat het met jullie? Wat helpt? Wat gaat goed? Waar loop je tegenaan? Wat heb je nodig?’

4.2. Lokale werkgroepen

Veel werkgroepen op het pastorale vlak werken lokaal. De lokale pastoraatgroep heeft zorg voor hen. Werkgroepen hebben uitvoerende taken. Zij werken binnen het kader van het vrijwilligersbeleid van de parochie.

5. Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligersbeleid is een taak voor het parochiebestuur en het pastoraal team samen. Waar nog geen vrijwilligersbeleid gevoerd wordt, vraagt het pastoraal team het parochiebestuur dit samen met hen ter hand te nemen. Het pastoraal team wil daar graag bij helpen. Het pastoraal team pleit ervoor de verantwoordelijkheid voor vrijwilligers zo laag mogelijk in de organisatie te leggen. Werkgroepen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het binnen halen en afscheid nemen van hun vrijwilligers én de zorg voor een goed werkklimaat. Het bestuur zorgt voor goede randvoorwaarden. De zorg voor faciliterende werkgroepen valt in de bestuurlijke lijn, die voor pastorale werkgroepen in de pastorale lijn (dit volgens een per parochie te maken verdeling). Voor de wat verdere toekomst voorziet het pastoraal team graag een vacaturebank met vrijwilligerscoördinatoren per parochie. Het vrijwilligersbeleid is bij uitstek een terrein waar de pastorale en bestuurlijke lijn samen optrekken. Nu er steeds meer boven-parochieel georganiseerd wordt en samengewerkt, moet ernaar gekeken worden in hoeverre de bestuurscommissie van de drie parochies hierin een gezamenlijk beleid moet ontwikkelen.

6. Centrale secretariaten en lokale secretariële steunpunten

Omwille van efficiënt en effectief pastoraal handelen, zal het pastoraal team een aantal secretariële taken centraliseren. Dit betreft in eerste instantie de aanmelding voor huwelijk en doop, eerste communie en vormsel. Het pastoraal team vraagt de parochiebesturen dit – voor zover dit nog niet gebeurd is – te faciliteren en ondersteunen. Het pastoraal team benadrukt dat lokale secretariële

steunpunten belangrijk zijn als plek voor ontmoeting en aandacht voor de lokale geloofsgemeenschap.

7. Stappenplan

Voor de komende maanden zien we de volgende te zetten stappen:

- a. Beginnend in februari 2019:
 - Overzicht maken alle werkgroepen per parochie met contactpersoon per werkgroep. Streven: klaar juni 2019. Aanjager: Eerst aanspreekbare pastor van de parochie.
 - Jaarlijkse update in oktober wordt taak centraal secretariaat van de parochie.
- b. De werkgroepen worden verdeeld over de bestuurlijke en de pastorale lijn. Daarbij wordt aangegeven welke groep voor welke groep zorg heeft. Streven: klaar in september 2019. Aanjager: Eerst aanspreekbare pastor van de parochie.
- c. November 2019: PR in parochiemediã, gericht op parochianen om wat nodig is duidelijk te maken.
- d. Januari 2020 en volgende maanden: Implementatie
 - Info-avond per parochie voor werkgroepen..
 - Introductie nieuwe werkwijze in groepen, daar waar nog nodig...
 - Waar nodig: opheffing of oprichting beraden met oog op nieuwe werkwijze...
 - Indien nodig: omzetten pastorale raden naar pastoraatgroepen...
 - Indien nodig: omzetten centrale overleggen naar centrale pastoraatgroepen...
 - Waar nodig: Benoeming nieuwe leden pastoraatgroepen voor vier jaar en zending door pastoor...
 - Indien nodig: opzetten cursus vorming en toerusting leden pastoraatgroepen...
- e. Taak voor parochiebesturen: kijken naar vrijwilligersbeleid. Wat is hier nog nodig?
- f. December 2020: Evaluatie: Wat is er tot stand gekomen? Wat nog niet? Wat hielp? Wat zat tegen? Hoe nu verder?

Bijlagen:

- A. Concept organigram parochie pastoraal team per 15 mei 2018
- B. Organieke indeling parochie Sint Franciscus / indeling werkgroepen t.b.v. vrijwilligersbeleid
Taakomschrijving pastoraal team (Voorbeeld)
- C. Vrijwilligersbeleid Franciscusparochie per mei 2014 (Voorbeeld)
- D. Taak pastoraal team
- E. Concept huishoudelijk reglement lokale en centrale pastoraatgroep (of hieraan gelijk te stellen: overleg lokale pastoraatgroepen en pastorale raden op parochieniveau) per 12 juli 2016
- F. Concept huishoudelijk reglement profielberaad per 12 juli 2016